

2022 елның «13» октябре

54 номер

КАРАР

«Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләү мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт вазыйфаларын йөкләү турында

"Күмү һәм күмү эше турында" 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль закон, «Дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләр турында» 2002 елның 14 декабрендәге 161-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы территориясендә жирләү буенча хезмәтләр исемлегенә гарантияләнгән исемлеген күрсәтүне тәмин итү максатларында, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы территориясендә күмү буенча гарантияле хезмәтләр күрсәтүне тәмин итү максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга таянып, **карап бирәм:**

1. «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Лаеш шәһәре» территориясендә (жирләү өлкәсендә вәкаләтле орган) жирләү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт вазыйфаларын «Лаеш» муниципаль унитар предприятиесенә йөкләргә.

2. «Лаеш» муниципаль унитар предприятиесе директорына Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Лаеш муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге һәм Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районындагы клиент хезмәте (бүлек хокукларында) белән (бүлек хокукында) һәм Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районындагы (ДУ - Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге жирләү эше мәсьәләләре буенча йөкләнгән вазыйфаларны үтәү өлешендә (жирләү өлкәсендәге вәкаләтле орган) «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы» территориясендә жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек турында шартнамә төзүгә.

3. «Лаеш» муниципаль унитар предприятиесенә «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләү эшен оештыру тәртибен раслау турында» 2007 елның 15 августындагы 104 номерлы Лаеш шәһәре Советы карары нигезендә ритуаль хезмәт күрсәтүләренә һәм күмү урыннарын карап тотуны гамәлгә ашырырга. (Кушымта).

4. Әлеге карарны Интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча һәм интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында урнаштырылган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында- <http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

**«Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Лаеш шәһәре»
муниципаль берәмлеге территориясендә җирләү эшен оештыру тәртибе**

1 статья. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Тәртип «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Җирләү һәм күмү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон, «Көнкүреш хезмәтләре турында» ГОСТ 32609-2014 нигезендә эшләнгән. Ритуаль хезмәтләр. Терминнар һәм билгеләмәләр, «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлеге уставында һәм «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлегендә (алга таба - муниципаль берәмлектә) җирләү эшен оештыру нигезләрен җайга сала.

1.2. Әлеге Тәртиптә кулланыла торган төп төшенчәләр:

- күмү урыннары - мәетләргә (калдыкларны) һәм үлгән яисә һәлак булган гражданны күмү зонасында җир кишәрлекләре;

Кабер өсте корылмасы - үлгәннәрнең яисә һәлак булганнарның истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән һәм күмү урынында билгеләнә торган мемориаль мәгълүматны үз эченә алган архитектура-скульптур корылма.

- җирләүнең иң соралган урыны - Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Лаеш шәһәре Башкарма комитеты күрсәтмәсе нигезендә мәрхүмне күмгәндә, кызыксынучы затларның яисә оешмаларның үтенечнамәсе нигезендә, вафат булганының Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Лаеш шәһәре алдындагы казанышларын нигезләгәндә һәм раслаганда, вафат булганының ихтыяр белдерүенә йә иренә, туганнарының, башка туганнарының яисә вафат булганының законлы вәкиленең ихтыяр белдерүенә каршы каршылыклар булмаганда түләүсез нигездә бирелә;

- иҗтимагый зиратларда хәрби участкалар - Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән затларны күмү өчен билгеләнгән Лаеш шәһәре зиратында түләүсез нигездә бирелә;

- җирләүнең туганлык урыны - үлгән яисә вафат булган туганының туганы (һәм) элек күмелгән күмү объекты территориясендә кишәрлек;

- җирләүнең гаилә урыны - бер гаилә әгъзаларын җирләү өчен бирелә торган җирләү билгеләнешендәге объект

территориясендәге участок; җирләү урыны - бер төр әгъзаларын күмү өчен бирелә торган җирләү билгеләнешендәге объект территориясендә кишәрлек;

- соралмаган үлгәннәр - үлгән (һәлак булганнар), мәетне нинди дә булса сәбәпләр аркасында туганнары яисә җаваплы затлар үз өстенә алмаган;

- танылмаган вафат булганнар - шәхесләре эчкә эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән вафат булган гражданны;

- җирләү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт - үлгән кешеләргә күмү һәм күмү буенча хезмәтләр күрсәтү максатларында төзелә торган оешма;

- муниципаль берәмлек территориясендә җирләү эше өлкәсендә вәкаләтле орган - җирләү эше өлкәсендә вәкаләтләр бирелгән җирле үзидарәнең вәкаләтле органы;

- җирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге - Лаеш шәһәре Башкарма комитеты карары белән расланган ритуаль хезмәтләр исемлеге, аларны күрсәтү (түләүсез нигездә яисә түләүле) күмү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт алып баруга керә;

- яқын туганнар - турыдан-туры өскә таба һәм аска таба сузылган линия буенча туганнар (ата-аналар һәм балалар, бабайлар, әбиләр һәм оныклар), тулы һәм тулы булмаган (әтиләре яисә әниләре уртак булган) абый-әнеләр һәм апа-сеңелләр.

2 статья. Жирләү һәм күмү эше өлкәсендә вәкаләтле орган

2.1. Муниципаль берәмлек территориясендә жирләү һәм күмү эше өлкәсендә вәкаләтле орган - Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Башкарма комитеты.

2.2. Муниципаль берәмлек компетенциясенә түбәндәгеләр керә:

- жирләү эше мәсьәләләре буенча муниципаль берәмлекнең махсулаштырылган хезмәтен булдыру яисә гамәлдәге хезмәт функцияләрен бирү (алга таба - күмү өлкәсендә вәкаләтле орган);

- шәһәр жирлегә территориясендә жирләү эше өлкәсендә РФ кануннарының һәм ТР законнарының үтәлешен тикшереп торуну һәм күзәтчелекне гамәлгә ашыру, шулай ук әлегә өлкәдә административ хокук бозуларны кисәтү;

- жирләү урынын тотуга санитария һәм экология таләпләре бозылган очракта - жибәрелгән хокук бозуларны бетерү һәм әйләнә-тирә мохиткә һәм кеше сәламәтлегенә начар йогынтыны бетерү чараларын күрү;

- жирләү бурычын гамәлгә ашыру бурычын үз өстенә алган зат исәбенә моргка үлгән кешеләрне транспортировкалауга тарифларны раслау;

- үлгән яисә үлгән кешенең мәетен (калдыкларын) күмү өчен зират территориясендә жир участогы бүлеп бирү;

- күмүләргә теркәү һәм исәпкә алу;

- тармакка еллык комплекслы анализ ясау һәм ритуаль хезмәтләр күрсәтү торышына мониторинг ясау;

- жирләү эшен оештыру өлкәсендә муниципаль хокукый актлар проектларын эшләү;

- шәһәр жирлегендә жирләү эшен оештыру өлкәсендә бердәм сәясәтне гамәлгә ашыру буенча хужалык итүче барлык субъектларның үзара хезмәттәшлеген координацияләү һәм аның тәртибе;

- күмү эшен оештыру өлкәсендә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлекнең норматив хокукый актлары нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

3 статья. Күмү гарантияләре

3.1. Муниципаль берәмлек территориясендә күмү ир яисә хатын, туганнар яисә башка законлы вәкилләр тарафыннан гамәлгә ашырыла. Мондый кешеләр булмаганда яисә күмүне гамәлгә ашырудан баш тартканда, күмү түбәндәге хезмәтләр исемлегенә нигезендә гамәлгә ашырыла:

1) күмү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү;

2) Мәетне кәфенләү

3) ритуаль кирәк-яраклардан тыш үлгән кешене күмү өчен кирәкле табут (саван) һәм башка кирәк-яраклар бирү;

3) Мәрхүмнең жәсәден (жәсәдләрен) крематорийга күчерү)

5) күмү: жирләү өчен кабер казу һәм жирләү буенча хезмәт күрсәтүләр комплексы күрсәтү (шул исәптән көлле урнаны күмү); жирләү ритуаль тамгасын урнаштыру.

3.2. Әлегә статьяның 3.1 п. күрсәтелгән жирләү хезмәтләре һәм жирләү буенча хезмәтләр гарантияләнгән исемлек нигезендә муниципаль берәмлек территориясендә гамәлдә булган жирләү эше мәсьәләләре буенча вәкаләтле орган раслаган бәя нигезендә махсулаштырылган хезмәт күрсәтелә.

4 статья. Күмү эше өлкәсендәге документлар

4.1. Жирләү эше өлкәсендәге документларга түбәндәгеләр керә:

үлем констатациясе турында белешмә;

- тәнне карау беркетмәсе;

- үлем турында медицина таныклыгы;

үлем турында герб таныклыгы;

- жирләүгә социаль пособие түләү өчен үлем турында белешмә;

- күмүргә исәп-казак;

күмү турында гариза;
Каберлекләрне теркәү китабы
Жирләү турында белешмә
- кремация турында белешмә.

4.2. Үлемне констатацияләү турындагы белешмә билгеләнгән форма бланкында "Ашыгыч ярдәм" бригадасы тарафыннан рәсмиләштерелә.

4.3. Тәнне карау протоколы ОМВД хезмәткәре тарафыннан билгеләнгән форма бланкында рәсмиләштерелә.

4.4. Үлем турында медицина таныклыгы поликлиника табибы яки морг хезмәткәрләре тарафыннан билгеләнгән форма бланкында бирелә.

4.5. Үлем турында белешмә һәм күмү өчен социаль пособие түләү өчен үлем турында белешмә, билгеләнгән рәвештәге бланкларда үлем турында медицина таныклыгы нигезендә, ЗАГС органнарында рәсмиләштерелә.

4.6. Жирләүгә хисап-заказ күрсәтелгән хезмәтләр исемлеге нигезендә билгеләнгән рәвештәге бланкта жирләү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт тарафыннан рәсмиләштерелә.

4.7. Күмү турында гариза жирләүне оештыруны гамәлгә ашыручы зат тарафыннан билгеләнгән форма бланкында рәсмиләштерелә.

4.8. Күмү күмү кенәгәсендә үлү турында герб таныклыгы һәм үлү датасын күрсәтеп күмү турында гариза нигезендә теркәлә; үлгән кешенең фамилиясе, исеме, атасының исеме; үлем турында герб таныклыгының сериясе һәм номеры; участок һәм кабернең тәртип номеры; күмүне оештыруны гамәлгә ашыручы затның фамилиясе, исеме, атасының исеме.

4.9. Күмү турындагы белешмә, әлеге Тәртипнең 4.8 п. билгеләнгән белешмәләр күрсәтелеп, күмү эшен оештыру мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт тарафыннан жирләү кенәгәсендә теркәлү кенәгәсендә язылу нигезендә рәсмиләштерелә.

4.10. Креоляция турындагы белешмә мәетне күмүне оештыруны гамәлгә ашыручы затка, үлгән кешенең гәүдәсе үлгәннән соң көл белән урнаны күмү өчен бирелгән очракта бирелә.

5 статья. Күмү, ритуаль хезмәт күрсәтүләр, күмү ритуалы предметлары сыйфатына таләпләр

5.1. Күмү эшен оештыру мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт күрсәтә торган хезмәтләрнең сыйфаты санитария нормаларына һәм кагыйдәләренә, техник шартларга һәм күмү эше өлкәсендә мәжбүри таләпләрне билгели торган башка хокукый актларга туры килергә тиеш.

5.2. Әлеге Тәртипнең 3.1 п. күрсәтелгән жирләү буенча хезмәт күрсәтүләрнең сыйфаты түбәндәге таләпләргә туры килергә тиеш:

- жирләү өчен кирәкле документларны жирләү эшен оештыру мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәткә мөрәҗәгать иткән вакыттан ике тәүлектән дә соңга калмыйча рәсмиләштерү;

- жирләүне оештыруга һәм үткәргүгә заказ кабул итү (вафат булуының гәүдәсен ачыклап, күмү датасын һәм вакытын, матәм процессиясен тикшерү маршрутын, мәрхүмне үстерү маршрутын төгәлләштереп); автокатафалка хезмәтләренә заказ бирү, башка хезмәтләр һәм женси ритуал предметларын рәсмиләштерү; счет-заказы рәсмиләштерү;

- агач табутны (мадаполам, ситсы) бирү;

- моргтан (өйдә) үлгән кешенең гәүдәсе белән табутны чыгару, автокатафалка табут урнаштыру;

- гәүдәле табутны күчереп йөртү һәм жирләү кирәк-яракларын китерү өчен автокатафалка бирү;

- кабер казу урынын билгеләүне, кышкы чорда кардан күмү урынын чистартуны, кабер казуны, кабер төбен һәм диварын кулдан чистартуны үз эченә алган кабер урнаштыру;

- автокатафалкадан гәүдә белән табутны алып чыгу һәм аны күмү урынына илтәп житкерү, матәм йоласын үткәргүне көтү, кабергә табутның капкачын ябу һәм кабергә табутны ябу, туфрак белән кабер ташларга күмү, кабер өстендәге калкулык урнаштыру, кабер ташлары, теркәү билгесе урнаштыру.

6 статья. Күмү эшен оештыру мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт эшчәнлегә тәртибе

6.1. Муниципаль берәмлек территориясендә жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияле исемлеген күмү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт күрсәтә.

6.2. Ритуаль хезмәтләр күрсәтүче юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән күмү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәтнең үзара эшчәнлегә шартнамә нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.3. Шәһәр жирлегә территориясендә үлгәннәрне күмү үлгән кешенең гәүдәсен яки туфраклы чүп савытын (кабергә күмү) бирү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин. Муниципаль берәмлектә кремация үткәрелми.

Моның өчен бирелгән урыннардан тыш үлгән кешеләрне күмү рөхсәт ителми.

6.4. Жирләү үлем турында герб таныклыгы булган очракта үлемне констатацияләгәннән соң башкарыла, ә көлле урнаны күмү - үлем турында герб таныклыгы һәм кремация турында белешмә нигезендә башкарыла.

6.5. Мәет жирләү хезмәтләренә заказны рәсмиләштерү, үз өстенә үлгән кешене, паспортны яисә шәхесен таныкый торган башка документны күмү бурычын алган зат тарафыннан күрсәтелгәндә, женаза эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Әгәр жирләүне оештыру бурычы юридик зат үз өстенә алынса, гарантияле хат һәм юридик заттан ышаныч - заказчы вәкилен һәм аның мәгълүматларын күрсәтеп бирелә.

6.6. Мәет күмүне оештыруны гамәлгә ашыручы зат белән шартнамә буенча, жирләү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт өстәмә түләү өчен каберне карауга һәм намазлык корылмаларын ремонтлауга хокуклы.

7 статья. Участокларны күмү өчен бирү һәм резервлау

7.1. Жирләүгә кишәрлек Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Башкарма комитеты тарафыннан ЗАГС органнары биргән үлем турындагы таныклык нигезендә бирелә. Үлгән затның туганнары, жирләүне гамәлгә ашыру бурычын үз өстенә алган ышанычлы затлар Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Лаеш шәһәре Башкарма комитетында (кушымта) күмүгә рөхсәт рәсмиләштерәләр.

Жиргә көлле урналарны күмгәндә (туганлык каберенә күмү очракларыннан тыш) бирелгән күмү урыны күләме 0,75 м x 0,4 м x 0,75 м (озынлыгы, тирәнлегә, киңлегә) тәшкил итә.

7.2. Ялгыз күмү урыннары ялгыз күмү урыны бирү турында мөрәжәгать иткән көндә бирелә.

Ялгыз күмү урыны күләме 2,2 м x 1,2 м (озынлыгы, киңлегә), күмүләр арасындагы ераклык 0,5 м тәшкил итә.

Үлгәннәргә ихтыяж булмаганнарны күмү «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Лаеш шәһәре» муниципаль берәмлегендә урнашкан зират территориясендә эчке эшләр органнары ризалыгы белән башкарыла

7.3. Туганнары, гаилә (ыруглык) күмү урыннары Лаеш шәһәре Башкарма комитетына туганлык жирләү урыны бирү турында мөрәжәгать иткән көндә бирелә.

Туганнары, гаилә (ыруглык) каберлегә өчен бушлай бирелә торган урынның гомуми күләме 12 кв. м. Туганнары, гаилә (бала табу) кабере өчен урын бирелгәндә тиешле тамга белән таныклык бирелә.

7.4. Чит шәһәр гражданнын күмү Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Лаеш шәһәре Башкарма комитеты ризалыгы белән гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Лаеш шәһәре Башкарма комитетына туганлык, гаилә (бала табу) күмү өчен урын бирү турындагы мәсьәләне хәл итү өчен түбәндәге документлар бирелә:

- мөрәжәгать итүченең шәхесен таныкый торган паспорт яисә башка документ күчермәсен, аны төшереп калдыру өчен нигез кушымта итеп;

- үлгәннән соң күмәргә яисә туганлык, гаилә (бала табу) күмү урынында (алга таба - гаризада күрсәтелгән затлар) жирләү күздә тотыла торган затлар даирәсен күрсәтеп, туганлык, гаилә (бала табу) күмү урыны бирү турында гариза;

- гаризада күрсәтелгән затларның туганлык дәрәжәсен раслый торган документларның күчәрмәләрен, беркетмә өчен нигез булган затлар кушымтасы белән (никах турында таныклык, туу турында таныклык, уллыкка алу турында таныклык һ.б.).

Барлык тапшырылган документлар, аларны кабул итү датасы турында тамга куеп, мөрәжәгать итүчегә барлык кирәкле документларны алган көнне күчәрмәсе тапшырыла торган опись буенча кабул ителә.

туганлык, гаилә (бала табу) күмү өчен урын бирү, туганлык, гаилә (бала табу) күмү өчен урын бирү турында яисә аны бирүдән баш тарту турында эш проектын эзерләү Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Башкарма комитеты карый. Туганнары, гаилә (ыруглык) күмү өчен урын бирү яисә аны тәкъдим итүдән баш тарту турында күрсәтмә гариза алган көннән алып ундүрт календарь көннән артмаган срокта рәсмиләштерелә.

Үлгән кешене күмүне турыдан-туры гамәлгә ашырганда туганлык, гаилә (бала табу) күмү өчен урын бирү турында яисә аны бирүдән баш тарту турында күрсәтмә мөрәжәгать итүче тарафыннан Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Лаеш шәһәре Башкарма комитетына (күмү көненә кадәр бер көннән дә соңга калмыйча) тәкъдим ителгән көнне элге Тәртипнең 7.4 п. күрсәтелгән документлардан тыш, ЗАГС органнары тарафыннан бирелүче үлем турында медицина таныклығы яисә үлем турында таныклык тапшырылганнан соң рәсмиләштерелә.

Үлгән кешене күмүне турыдан-туры гамәлгә ашырганда түләү гаилә (бала табу) жирләнү өчен урын бирү турында хәбәрнамә алганнан соң бер көннән дә соңга калмыйча башкарылырга тиеш.

Банк счётының реквизитларын, алдагы күмүләргә урын алу өчен түләү срогын күрсәтеп, гаилә (бала табу) күмү урыны бирү турында хәбәрнамә, Лаеш шәһәре Башкарма комитетының гаилә (бала табу) күмелү өчен урын бирү турында күрсәтмәсенә күчәрмәсе кушымта белән, гариза алган көннән алып ундүрт календарь көннән дә артмаган вакытта, язма рәвештә гариза бирүчегә бирү турында хәбәрнамә белән жибәрелә яисә почта аша жибәрелә.

Гаилә (бала табу) күмүне төзү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы хәбәрнамә мөрәжәгать итүчегә язма рәвештә тапшыру турында хәбәрнамә белән барлык документлар белән гариза алган көннән ундүрт календарь көннән артмаган срокта тапшырыла яисә почта аша жибәрелә, баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, түбәндәге очракларда рөхсәт ителә:

- мөрәжәгать итүче хокукый сәләтсез зат булып тора;

- мөрәжәгать итүче тәкъдим иткән документларда дәрәс булмаган (бозылган) мәгълүматлар табылган (ачыкланган);

- мөрәжәгать итүче элге Тәртипнең 7.4 п. каралган документларны тапшырмаган.

Үлгән кешене күмү турыдан-туры гамәлгә ашырылганда - аның үлемәннән соң бер көннән дә соңга калмыйча.

Гаилә (бала табу) жирләнү теркәлгән затның үтенечнамәсе буенча элге күмү урынында гаилә (бала табу) күмү турындагы таныклыкта күрсәтелмәгән туганнар жирләнүгә мөмкин.

Күмү өчен кишәрлекләргә үз белдеге белән резервлау рөхсәт ителми.

7.5. Мактау күмү урыннары 2,2 м x 1,2 м (озынлыгы, киңлеге) түләүсез нигездә бирелә. Мактаулы күмү урыннарында күмү рөхсәт ителми.

Мактаулы жирләү урыны бирелгәндә, Лаеш шәһәре Башкарма комитеты тарафыннан мактаулы жирләү турында таныклык бирелә.

7.6. Хәрби каберлекләр төзү өчен урыннар 2,2 м x 1,2 м (озынлыгы, киңлеге) түләүсез нигездә бирелә. Хәрби күмү урыннарында жирләү рөхсәт ителми.

7.7. Кабат күмү Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

7.8. Күчәрү Лаеш шәһәре Башкарма комитеты карары буенча һәм аеруча куркыныч йогышлы авырулар булмау турында дәүләт санитар-эпидемиологик күзәтчелеге органнары бәяләмәсе буенча мөмкин, эмма жирләү вакытыннан бер елдан да иртәрәк түгел.

7.9. Үлгәннәргә экзгумацияләү федераль кануннар нигезендә башкарыла.

8 статья. Зиратларны карап тоту һәм анда булу кагыйдэләре

8.1. Жирләүне башкаручы гражданныр (оешмалар) кабер урынындагы тирән корылмаларны һәм яшел утыртмаларны тиешле хәлдә тотарга тиеш (кабер калкулыгы, һәйкәл, чәчәк бәйләме, жирләнгәннәр турында кирәкле белешмәләр, койма).

8.2. Жирләү участогын рәсмиләштерү туганнары яисә башка вәкаләтле затлар көче белән башкарыла.

8.3. Нанология корылмалары, кабер калкулыклары 0,5 м дан артмаган, үләннәр чәчелә, чәчәкләр утыртыла. Һәйкәлләрне, кабер өстендәге һәм мемориаль корылмаларны зиратларда урнаштыру бары тик кабер участкалары чикләрендә генә рөхсәт ителә. Билгеләнә торган һәйкәлләр һәм корылмаларның кишәрлек чикләреннән чыгучы яки алар өстеннән салынучы өлешләре булырга тиеш түгел. Койманың биеклегә 0,7 м дан артмаска тиеш.

8.4. Зират территориясендә түбәндәгеләр тыела:

- Лаеш шәһәре Башкарма комитеты рөхсәтеннән башка һәйкәлләрне һәм башка намогик корылмаларны, мемориаль такталарны билгеләргә, янадан эшләргә һәм төшерергә;

- яшел утыртмаларны кисәргә, чәчәкләрне өзәргә;

- этләр йөртәргә, йорт хайваннарын көтәргә, кош-корт тотарга;

- учак ягу;

- ком һәм балчык табарга, дерн кисәргә;

- зират территориясенә автотранспортта (инвалидлардан тыш) керергә;

- велосипедта, мотороллерларда, мотоциклларда, чаңгыда һәм чанада шуарга;

- ул ябылганнан соң зират территориясендә булу;

вәкаләтле орган рөхсәтеннән башка сату-алу яисә нинди дә булса эшләр башкару.

8.5. Жирләү урыннарын чәчәкләр, матурлау материаллары белән сату итү вәкаләтле орган билгеләгән урыннарда гына гамәлгә ашырыла.

8.6. Тиешле карау булмаса, күмү хужасыз дип таныла, моның өчен Жирләү өлкәсендә вәкаләтле орган түбәндәгеләргә бурычлы:

- жирләүнең һәм кабер өстендәге корылмаларның хужасызлыгы турында акт төзергә;

- кабер калкулыгында жирләү өчен җаваплы булган кешене тәртипкә китерү һәм әлегә мәсьәлә буенча Лаеш шәһәре Башкарма комитетына мөрәжәгать итү кирәклегә турында кисәтеп трафарет куярга;

- әлегә күмүне махсус китапта теркәргә;

хужаның хужасыз булуы турында акт төзегән көннән соң бер ел узгач, хужасыз икәнлегә ачыкланган очракта, мөлкәтне хужасыз дип тану турындагы эш вәкаләтле орган тарафыннан судка тапшырыла;

- кабер өстендәге корылмаларны хужасыз дип тану турындагы суд карары нигезендә, алар зират балансына кабул ителә, ә жир участогы башка күмүләр өчен файдаланылырга мөмкин.

8.7. Зират территориясендә килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

Әлегә Тәртипнең 8.4 п. кулланучыларын бозган очракта, алар билгеләнгән тәртиптә административ түләтүләргә яисә акчалата штрафларга дучар ителә.